

**PROTECTION OF HUMAN RIGHTS BY PUBLIC
ADMINISTRATION AND INSTITUTIONS OF CIVIL SOCIETY
IN THE CONDITIONS OF THE LEGAL REGIME OF MARTIAL
LAW AND SYSTEMIC REFORMS**

**ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ ПУБЛІЧНОЮ АДМІНІСТРАЦІЄЮ
ТА ІНСТИТУЦІЯМИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА
В УМОВАХ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ
І СИСТЕМНИХ РЕФОРМ**

Rahimov F. V.

*Candidate of Sciences
in Public Administration,
Editor-in-Chief of the Professional
Publication "Dnipro Scientific Journal
of Public Administration,
Psychology, Law",
Founder and Board Member
of the Public Scientific
Organization "Foundation
of Public Legal Initiatives"
Dnipro, Ukraine*

Рагімов Ф. В.

*кандидат наук з державного
управління,
головний редактор фахового видання
«Дніпровський науковий часопис
публічного управління,
психології, права»,
засновник і член правління
громадської наукової організації
«Фундація публічно-правових
ініціатив»
м. Дніпро, Україна*

Bashtannyk V. V.

*Doctor of Sciences
in Public Administration, Professor,
Professor at the Department
of Public Administration
and Local Self-Government
National Technical University
"Dnipro Polytechnic"
Dnipro, Ukraine*

Баштанник В. В.

*доктор наук з державного
управління, професор, професор
кафедри державного управління
і місцевого самоврядування
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»
м. Дніпро, Україна*

Havrylenko K. M.

*Postgraduate Student at the Department
of State Administration
and Local Self-Government
National Technical University
"Dnipro Polytechnic"
Dnipro, Ukraine*

Гавриленко К. М.

*аспірант кафедри державного
управління і місцевого
самоврядування
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»
м. Дніпро, Україна*

Сучасний процес державотворення характеризується структурно-функціональною сталістю публічної адміністрації та інституцій громадянського суспільства в умовах правового режиму воєнного стану і системних реформ. Така сталість відповідає за змістом принципам світового політичного процесу, загальним моделям взаємовідносин політичних суб'єктів. При цьому така система має значні особливості

внутрішнього розвитку. Водночас, адміністрування політико-правових потреб управління вимагає розгляду сучасного стану системи публічної адміністрації «правове регулювання – політичне управління – адміністративне управління».

Важливим принципом підвищення ефективності правового регулювання у контексті викликів глобалізації є використання у його інституційному забезпеченні неурядового фактору. У більшості сучасних країн світу на законодавчому рівні створені такі інституції як національні та регіональні ради регіонального розвитку. Вони є головними неадміністративними структурами, що координують співробітництво різних секторів у сфері регіонального розвитку з урахуванням проблематики забезпечення прав і свобод людини. Варто вказати, що сьогодні використовується понад двісті різноманітних інструментів його підтримки, при цьому такі інструменти включають правозахисну компоненту. Особливе місце серед них належить агентствам регіонального розвитку, які виконують функцію посередника між намірами місцевих та регіональних об'єднань підприємців та стратегічними намірами влади цих рівнів щодо соціально-економічного розвитку територій, забезпечення соціальних та економічних прав громадян.

Останнім часом вітчизняні дослідники посилаються на принцип респонсивності як сучасний вимір сталості будь-якої стратегії. У дослідженнях науковців подано сучасне трактування респонсивності у трикомпонентному сприйнятті: 1) як здатності (та намаганні) публічної влади реагувати на сучасні суспільні потреби та змінювати напрями державної політики через формування інноваційних механізмів державного управління; 2) здатності (та намаганні) публічної влади формувати відносно незалежні, професійні, гнучкі, транспарентні та децентралізовані підсистеми державного управління за напрямами системних реформ; 3) здатність публічної влади до взаємодії з громадянами (у тому числі, й через безпосередню їх участь в управлінні державними справами) у процесі формування спеціальних механізмів діяльності публічної адміністрації на основі суспільного консенсусу, дотримання конституційних норм, підзвітності, чутливості реагування, ефективності такого реагування [1]. Власне, респонсивність виступає логічною ланкою взаємодії складових концепцій сталого розвитку, адже по суті мова йде про гуманізаційну компоненту публічного управління.

З позицій удосконалення правового регулювання функціонування системи регіонального управління слід запропонувати концептуальні підходи до прийняття та реалізації стратегії сталого розвитку регіонів, сутність яких полягає в адміністративно-правовому забезпеченні інноваційної парадигми регіонального розвитку, дієвості регіонального управління, організаційно-інституційними умовами якого є: наявність відповідної правової бази, що унормовує реалізацію стратегії; визначення мети управлінської діяльності; фінансове забезпечення реалізації стратегії; визначення правових інститутів, відповідальних за

реалізацію стратегії; установлення суб'єктів, механізмів та інструментів регіонального управління. При цьому ефективність впровадження концепту сталого розвитку в процесі формування адміністративно-правових засад регіональної політики визначається рівнем розробки теоретичного базису реформування, визначення організаційної моделі, правових основ управлінської діяльності, як на рівні держави, так і на рівні регіонів.

Проведені нами дослідження основ формування механізмів державного управління с талим розвитком регіонів дозволяють характеризують систему регіонального управління в Україні як інтегративне поєднання найважливіших елементів, які знаходяться у взаємодії і розвитку і складають фундамент розвитку регіону.

Варто наголосити, що реалізація сучасного адміністративного тренду на чисельне збільшення (укрупнення) територіальних громад, а не раціональне удосконалення системи адміністративно-територіального устрою на основі конституційних норм формує низку суперечностей інституціонального типу: 1) між органами державної влади територіального рівня та базовими органами місцевого самоврядування; 2) між структурами територіального управління у складі державних органів; 3) між громадянами та органами публічної влади. Відповідно до феномену європеїзації державного управління концептуальні засади реформування регіонального управління в Україні мають бути розроблені на основі європейських стандартів територіального управління.

З позицій гуманізаційної компоненти діяльності публічної адміністрації важливо чітко визначити пріоритеті сучасних реформ, їх раціональність в умовах правового режиму воєнного стану. Разом з тим, саме права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість публічноуправлінської діяльності. Реалізація цих конституційних положень значною мірою залежить від організації публічного управління, діяльності відповідних державних органів, органів місцевого саморядування та їх посадових осіб.

Варто узагальнити аналіз особливостей функціонування публічної адміністрації та напрямів удосконалення такого механізму в умовах воєнного стану і децентралізації на прикладі аналізу факторів та проблем функціонування публічної адміністрації (на прикладі Дніпровського регіону (табл. 1).

Як видно з наведених даних, основна проблема нині – нерозробленість нормативної бази проведення комплексних реформ в системі публічної адміністрації, виклики для такої системи в умовах правового режиму воєнного стану, послаблення гуманізаційної складової у публічному адмініструванні загалом.

Таблиця 1

**Аналіз особливостей функціонування публічної адміністрації
в умовах воєнного стану і системних реформ**

	Проблема 1	Проблема 2	Проблема 3
Головні проблеми регіону	Децентралізація	Територіальне управління	Забезпечення прав людини правоохоронними органами
Короткий опис проблеми	Невірне сприйняття сутності політики децентралізації, порушення базових засад децентралізації, проблема реалізації в умовах воєнного стану	Нерозробленість раціональних механізмів територіального (регіонального та субрегіонального) управління)	Права людини недостатньо захищені у діяльності судових та правоохоронних органів в умовах воєнного стану
Три ключові причини проблеми	1. Нерозробленість нормативної бази. 2. Ілюзія реформи, підміна базових понять і принципів процесу децентралізації. 3. Відсутність стратегічного планування в регіональній політиці. 4. Порушення конституційних засад місцевого самоврядування	1. Нерозробленість нормативної бази. 2. Прагнення центральної влади зменшити вплив регіональних еліт. 3. Ідея «ручного управління» регіонами з боку центру. 4. Проблема статусу голів МДА	1. Нерозробленість нормативної бази. 2. Одночасне проведення судової та інших реформ у сфері правоохорони, ігнорування інтересів громадян у процесі реформ. 3. Конфлікт інтересів у відносинах суспільства і держави. 4. Відсутність координації правоохоронних органів на рег. рівні
Що перешкоджає вирішенню проблеми?	Нерозуміння сутності самоврядування, суперечності інституціонального характеру	Відсутність ефективною державної регіональної політики, зміна засад урядового регулювання	Суперечливі положення нормативних актів, інституціональна правоохоронними органами
Пропозиція механізму змін для усунення проблеми	Зміна механізму регулювання процесу децентралізації шляхом внесення змін до діючих законів, корегування законопроекту про внесення змін до Конституції	Формування сильного регіонального центру адміністрування розвитком територій на основі діяльності представницького органу	Удосконалення механізму взаємодії правоохоронних органів, раціоналізації структури правозабезпечення

Література:

1. Пресіч П., Баштанник В. Механізми державного управління використанням земель сільськогосподарського призначення. *Публічне адміністрування : теорія та практика : Електронний зб. наук.праць*. 2017. Вип. 1. – URL: Режим доступу : [http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2017-01\(17\)/9.pdf](http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2017-01(17)/9.pdf).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-314-2-65>

FUNCTIONING OF THE MEANS OF EXERCISING THE RIGHT TO MEDICAL CARE IN THE TERRITORIAL DEFENCE FORCES OF THE ARMED FORCES OF UKRAINE WITHIN THE SINGLE HEALTHCARE FRAMEWORK

ФУНКЦІОНУВАННЯ ЗАСОБІВ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА МЕДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В СИЛАХ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОБОРОНИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ В РАМКАХ ЄДИНОГО ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОГО ПРОСТОРУ

Томак О. О.

*Head of Medical Service of the
Command of the Territorial Defense
Forces of the Armed Forces of Ukraine,
Postgraduate Student
at the Department of Public
Management and Administration
Interregional Academy
of Personnel Management
Kyiv, Ukraine*

Томак О. О.

*начальник медичної служби
Командування Сил територіальної
оборони Збройних Сил України,
аспірант кафедри публічного
управління та адміністрування
Міжрегіональна академія
управління персоналом
м. Київ, Україна
<https://orcid.org/0009-0006-4443-5868>*

Медичне забезпечення в Збройних силах України – це багатокомпонентна автономна структура з розгалуженими вертикальними та горизонтальними зв'язками. Актуальні події зумовили пришвидшення формування єдиного простору медичного забезпечення в Україні. На практиці це означає пошук шляхів оптимального поєднання засобів цивільного та військового медичного забезпечення.

Саме реалізації цієї мети були присвячені окремі кроки, які стосувались укладання меморандумів з медичними закладами різних форм власності, взаємних договорів з різними контрагентами в рамках